

RAN-2101000702020001
M.A. (Part-I) (External) Examination March - 2026
Sociology Paper - 7
Perspectives and Themes on Indian Society
[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ઉત્તર લખો. Attempt all questions. (3) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે. Marks for the each question are indicated on the right side.	Seat No.: Student's Signature
--	---

- પ્ર-1. એમ. એન. શ્રીનિવાસ દ્વારા રજૂ કરાયેલ સંસ્કૃતીકરણની વિભાવનાનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરો. **20**
અથવા
- પ્ર-1. ભારતીય સમાજના અભ્યાસમાં ડી. પી. મુખર્જીના દ્વંદ્વાત્મક અભિગમનું વિશ્લેષણ કરો. **20**
- પ્ર-2. ભારતમાં સાંસ્કૃતિક પુનરુજ્જીવન અને સામાજિક પરિવર્તનના સંબંધમાં બૃહદ્ પરંપરાના ખ્યાલની ચર્ચા કરો. **20**
અથવા
- પ્ર-2. ઈસ્લામિક પરંપરાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ અને ભારતીય સમાજ પર તેની અસર સમજાવો. **20**
- પ્ર-3. પશ્ચિમના પ્રભાવ હેઠળ ભારતીય સમાજમાં સાંસ્કૃતિક આધુનિકીકરણની પ્રક્રિયા કેવી રીતે વિકસિત થઈ છે તે સમજાવો. **20**
અથવા
- પ્ર-3. ભારતમાં બૃહદ્ પરંપરા અને સાંસ્કૃતિક આધુનિકીકરણ વચ્ચેના સંબંધની ચર્ચા કરો. **20**
- પ્ર-4. ભારતમાં આધુનિકીકરણની પ્રક્રિયામાં સામાજિક પરિવર્તનના વાલક તરીકે ભદ્ર વર્ગની ભૂમિકા સમજાવો. **20**
અથવા
- પ્ર-4. આધુનિકીકરણ પ્રક્રિયાને કારણે ભારતીય કુટુંબ વ્યવસ્થામાં થયેલા માળખાકીય અને કાર્યાત્મક પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો. **20**
- પ્ર-5. ભારતીય સમાજના સંદર્ભમાં સામાજિક ગતિશીલતાના વિવિધ પરિમાણો સમજાવો. **20**
અથવા
- પ્ર-5. ટૂંક નોંધ લખો. **20**
 અ) ભારતીય ડાયસ્પોરાના મુદ્દાઓ.
 બ) માળખાકીય પરિવર્તન અને સંસ્કૃતીકરણ પર દામલેના મંતવ્યો.

ENGLISH VERSION

- Q-1.** Critically analyse the concept of Sanskritization propounded by M. N. Srinivas. **20**
OR
- Q-1.** Analyse the dialectical approach of D. P. Mukerji in the study of Indian society. **20**
- Q-2.** Discuss the concept of great tradition in relation to cultural renaissance and social change in India. **20**
OR
- Q-2.** Explain the main characteristics of the Islamic tradition and its impact on Indian society. **20**
- Q-3.** Explain how the process of cultural modernisation in Indian society has developed under the influence of the West. **20**
OR
- Q-3.** Discuss the relationship between great tradition and cultural modernisation in India. **20**
- Q-4.** Explain the role of the elite class as an agent of social change in the process of modernization in India. **20**
OR
- Q-4.** Discuss the structural and functional changes in the Indian family system due to modernisation process. **20**
- Q-5.** Explain the various dimensions of social mobility in the context of Indian society. **20**
OR
- Q-5.** **Write short Notes.** **20**
a) Issues of Indian diaspora.
b) Views of Damle on Structural change and sanskritization.
-